

SUOMEN ELÄINLÄÄKÄRILIITTO
FINLANDS VETERINÄRFÖRBUND

LAUSUNTO

29.8.2025

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: VN/11996/2025

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eläinten hyvinvoinnista annetun lain 126 §:n kumoamisesta ja laiksi eläinten lääkitsemisestä annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Eläinlääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Laki eläinten hyvinvoinnista annetun lain 126 §:n kumoamisesta

Eläinlääkäriliitto vastustaa esitettyä eläinten hyvinvointilain 126 §:n kumoamista.

Eläinten hyvinvointilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia ja suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta. Tämä tavoite ei toteudu, jos lainsäädäntöä muutetaan taloudellisten paineiden vuoksi ennen kuin uusi toimintamalli on ehditty edes ottaa käyttöön tai siihen liittyvät tutkimusprojektit on saatu päätökseen. Karjujen kasvatusta sekä paikallispuudutteen käyttöä tutkitaan Suomessa parhaillaan muun muassa maa- ja metsätalousministeriön rahoittamana. On erikoista, että kastraatiokiello halutaan perua jo ennen kuin nämä tutkimukset on saatu valmiiksi. Lain muutostarvetta tulisi arvioida saatujen tulosten valossa, eikä tehdä eläinten hyvinvointiin näin merkittävästi vaikuttavia päätöksiä lihateollisuudelta saatujen talouslukujen perusteella.

Nyt esitetty muutos eläinten hyvinvointilakiin on ristiriidassa lain tarkoituksen kanssa. Kirurginen kastraatio aiheuttaa voimakasta kipua, joka jatkuu useita päiviä toimenpiteen jälkeen. Vaikka toimenpiteessä käytetään kivunlievitystä ja paikallispuudutusta, on kastraatio porsaille erittäin kivulias ja stressaava kokemus. Kivunlievityksen ja paikallispuudutuksen tavoitteena on lievittää tätä kärsimystä, mutta ne eivät poista sitä kokonaan. Tulee myös huomioida, että paikallispuudutteen injisoiminen itsessään aiheuttaa porsaalle kipua. Siksi toimenpiteen tarpeellisuutta ja vaihtoehtoja on arvioitava eläimen näkökulmasta, eikä vain lihateollisuuden etujen tai viennin vaatimuksista käsin.

Varhaisessa iässä koettu kipu ja kudოსvauriot heikentävät eläinten hyvinvointia sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Koska paikallispuudutus ei poista kipua kokonaan, lopullisena tavoitteena tulisi olla kirurgisesta kastraatiosta luopuminen kokonaan, kuten vielä voimassa olevassa eläinten hyvinvointilain 126 §:ssä on säädetty.

Paikallispuudutteen käyttö myös lisää tuottajien työmäärää, kun porsaita joudutaan käytännössä käsittelemään kaksi kertaa. Jotta paikallispuudutus toimisi, tulee Suomessa käytössä olevia puudutusaineita käytettäessä odottaa noin 10 minuuttia puudutteen pistämisen ja kastraatiotoimenpiteen välillä.

Esityksessä myönnetään, että päätös kumota kastraatiokiello perustuu lihateollisuudelle aiheutuviin kustannuksiin ja vientiin liittyviin haasteisiin. Erityisesti tuodaan esiin se, ettei täyskarjujen tai immunokastroitujen karjujen lihaa voisi viedä kaikkiin vientimaihin. Mari Heinosen (Kastraatioselvitys 2021) selvityksen mukaan täyskarjujen lihaa viedään jo useista Euroopan maista, kuten Espanjasta ja Alankomaista. Immunokastroitujen sikojen lihalla vastaavaa vientiä selvityksen maissa ei ole ollut. Immunokastratio on ei-kirurginen, lääkinällinen menetelmä, joka vaatii pistoksia ja tarkkaa ajoitusta. Toimenpide ei ole täysin aukoton ja yksittäinen teuraseläin saattaa silti haista karjulle. Karjun hajun osalta kyse ei ole elintarviketurvallisuudesta, vaan aistinvaraisesta laadusta. Hajua on mahdollista tunnistaa teurastamoissa, ja tällainen liha voidaan ohjata pois kuluttajamarkkinoilta. Näin karjun hajun riskiä voidaan hallita ilman kirurgista kastraatiota. Eläinten hyvinvointilaissa kastraatiokiellon voimaan tulemiselle annettu pitkä siirtymäaika antaa sekä tuottajille että lihateollisuudelle runsaasti aikaa varautua kiellon mukanaan tuomiin muutoksiin, niiden vaikutuksiin ja aiheutuviin kustannuksiin.

Laki eläinten lääkitsemisestä annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Säännöksestä ja sen perusteluista tulisi käydä selkeästi esiin, että vaikka tuotantotila ei kuuluisi valtakunnalliseen eläinten terveydenhuolto-ohjelmaan, kaikkien muiden lääkeluovutusta koskevien ehtojen on silti täyttyttävä. Lain ei tule mahdollistaa tilannetta, jossa ohjelman ulkopuolisille tiloille voitaisiin luovuttaa paikallispuudutteita kevyemmällä vaatimuksilla kuin ohjelmassa mukana oleville.

Lisäksi terminologiassa tulisi johdonmukaisesti käyttää käsitteitä *paikallispuudutus* ja *paikallispuudutusaine* eikä yleistermejä kuten *puudutus* tai *puudutusaine*.

Suomen Eläinlääkäriliitto ry

Kunnioittaen,
Mikko Turku
puheenjohtaja